

Matematikkestetikk

Det er et lite stykke igjen før utstillingen «syn : tese» blir en syntese, men du verden så fascinerende teser!

Kunst

Syn : tese

Annika Borg, Beret Aksnes, Per Formo
Sogn og Fjordane Kunstmuseum, avd.
Kunstsenteret Førdehuset
22. januar - 7. mars

Den ene kaster seks terninger 101 ganger om dagen, og loggfører tallkombinasjonene. Den andre baserer seg på irrasjonale tall som aldri tar slutt, som for eksempel de ikke-repeterende desimalene i pi: 3,14159265358979... Den tredje lar geometriske strukturer være utgangspunkt for sine maleriske komposisjoner. Alle tre lar noe matematisk styre det visuelle uttrykket, og insisterer ufravikelig på hvert sitt konsept. Idémessig er det tydelige slektsbånd mellom Annika Borg, Beret Aksnes og Per Formo – visuell opptrer verkene deres svært forskjellig.

Mens Formos og Aksnes' arbeider kan fungere rent formalt, om enn ikke like overbevisende som når man vet hva som ligger bak, fremstår Annika Borgs terningprosjekt kjølig konseptuelt. Hver dag siden 1. september 1994 har hun kastet terningene sine, først en gang om morgenen, så hundre ganger til senere på dagen. Hver terning er nummerert, og slik kan hun registrere hvert kast som en tallrekke. Tallarkivet består av ett ark for hver dag, i én perm for hver måned, i én hylle for hvert år – og er utgangspunktet for visuelle eks-

Pi: Desimalene i pi repeterer aldri seg selv, og pi stopper aldri. Beret Aksnes har dermed et ubegrenset tallmateriale å ta av i prosjektene der hun oversetter tallene til fargepunkter. Her som broderi på filt, i en detalj av teppet «pi med 152 x 152 desimaler» (2003).

Geometri: Ved å holde seg til gitte geometriske strukturer, oppstår motiver som forbigår både planlegging og improvisasjon fra kunstneren Per Formos side. Bildet «Tilgrodd Orden» er nylig ferdigstilt.

Terningkast: I dag er det den 5638. dagen Annika Borg kaster sine seks terninger. Hver dag under utstillingsperioden mailer hun dagens tall til kunstsenteret, som setter arket inn i en sort perm for henne. Prosjektet har tittelen «mulig (i) : her/der» (1994 -).

perimenter. Hun oversetter for eksempel tallene fra 1 til 6 til prikker i seks ulike størrelser, eller hun lar grafiske linjers retninger bestemmes av terningutfallene. Uendelighetsarbeidet (hun kommer antakeligvis aldri til å slutte å kaste terningene), og insisteringen på dette, er uhyre fascinerende. Kunsten er en livsstil.

Uendelighet representerer også muligheter for Beret Aksnes.

Hos henne har tallene fra 0 til 9 hver sin farge, og pi uttrykkes for eksempel med fargede trådkuler på sort filt. Hun kan inkludere så mange desimaler hun ønsker (ved hjelp av datamaskin har man hittil funnet frem til 124 trillioner av dem), ettersom surdtallet er ubegrenset. I to digitale arbeider viser hun 800 x 800 desimaler (altså 640 000 fargede prikker!), noe som utfordrer øyets mengdeoppfatning.

Øye og tanke stimuleres også av Per Formos malerier, der farger og former skaper tredimensjonale effekter, som altså i utgangspunktet er bestemt av streng geometri. I et veggmaleri lar han oppskriften (i form av blyantstreker fra passer og linjal) stå igjen, og vi ser spor av prosessen der han følger en diameter som roterer i et nettverk av sirkler. Vi forstår at tilsynelatende «hard edge» modernisme her er langt mer

enn form, et eksternt, styrende innhold er smeltet sammen med det formale.

Selv hadde jeg høye forventninger da jeg dro til Førde for å se utstillingen. De tre Trondheimskunstnerne står svært solid hver for seg, og det er noe fengslende og sært over måtene de jobber på. Den romantiske, improviserende og intuitive kunsten har her på flere måter sitt motstykke. All kunst er imidlertid basert på et grunnmateriale, enten det er fargepigment eller tall. Per Formo har selv sagt at gjennom sin regelstyrte metode oppstår overraskende resultater han aldri ville fått dersom han hadde malt fritt.

Det fremstår som en naturlighet at de tre nå samarbeider, og konstallasjonen er, ikke uventet, vellykket. Utstillingen er blitt et laboratorium for koblinger mellom estetikk og matematikk, kunst og naturvitenskap, og er perfekt for skoleklasser på omvisning.

Anmeldt av SOLVEIG LØNMO